

Özgün Düşünmeyi Geliştirme

Öğrencilerin yaratıcılığının gelişmesine yardımcı olmak, başka hiçbir nedenden değilse bile kişisel gelişim için zahmete değer bir amaçtır. Sadece şair tarafından okunan bir şiir, ev idaresini daha etkin hale getirecek bir fikir, çevremizdeki dünyayı kavrayış, hiç kimse için bilindik olmayabilir ama yine de bunun hayatı daha anlamlı ve daha hoş yapmaya gücü vardır. Teresa Amabile (1983), normal zeka sahibi herkesin bir alanda yaratıcı olmayı arzu edebileceğini ve herkesin bu yaratıcı başarıların hayatımıza kattığı “heyecan ve renkten” (Nickerson 1999, s. 400) yararlanabileceğini savunur.

Ancak 21’inci yüzyılda yaratıcılık, yaşamı geliştirmeden daha fazlasıdır, temel bir unsurdur. Teknoloji daha güçlü ve daha erişilebilir hale geldikçe ve yaşam karmaşıklaştıkça; sağlık, çevre, eğitim ve işle ilgili problemlere çözümler bulacak yaratıcı bireylere ihtiyaç duyulacaktır.

Çoğu öğretmen, öğrencilerinin yaratıcı süreçlerini ve çalışmalarını değerlendirirken, kendinden emin hissetmez. Tanımı gereği yaratıcı çalışma tahmin edilemez, sıra dışı ve şaşırtıcı olduğu için, bu durum anlaşılabilir. Ancak yaratıcı süreçler teşvik edilmelidir ve yaratıcılığın bazı yönleri değerlendirilebilir. Ayrıca öğrencilere, yaratıcılığın temel unsurlarından biri olan kendi çalışmalarının değerini değerlendirme de öğretilmelidir.

Herhangi bir proje öğrencilere yaratıcı olmalarına yönelik fırsatlar sunabilir ve yaratıcı süreçlerin öğretimi ile değerlendirmesi, hemen hemen her öğrenci merkezli çalışmaya dahil edilebilir. *Etkili Projeler Tasarım*’daki örnek ünite planlarından biri olan [Canacar Takası](#)’nda Salih öğretmen’in ikinci sınıf öğrencileri daha önce kimsenin görmediği canavarlar yaratırlar. Salih öğretmen, bu proje esnasında özellikle üzerinde duracağı becerileri belirlemek için, *Projeleri Değerlendirme* Kütüphanesindeki Yaratıcılıktaki Akıcılık Denetim Listesi’ni kullanır. Kendi canavarını yaratırken, aşağıdaki yaratıcı davranışları örnek olarak gösterir:

- Birçok farklı fikir düşünmek
- Olaylara farklı açılardan bakmak

Daha sonra öğrencileri gruplayarak, canavarlarını yaratmada birbirlerine yardımcı olmaları ve kullanmak istediklerini belirlemeden önce kaç farklı fikir düşünebileceklerini görmek için onları dinliyor olacağını söyler. Onlar çalışırken, fikir üretmedeki akıcılıkları hakkında notlar alır. Bazı öğrencilerin hala birden fazla fikir bulmada zorluk çektiğini fark eder. Bu yüzden de onları bir alt gruba alır ve onlarla bu beceri üzerinde çalışır. Etkinliğin sonunda, aşağıdaki sorulara cevap vererek öğrenme günlüklerini yazmalarını ister:

1. Çok sayıda farklı fikir düşündüm mü?
2. Canavarım hakkında farklı açılardan düşündüm mü?